

**EUROPOS KONVENCIJA DEL BRUTALAUŠ ŽIŪROVU ELGESIO PER SPORTO
VARŽYBAS IR YPAC PER FUTBOLŲ RUNGTYNES**
STRASBURAS, 1985 08 19

Europos Tarybos valstybės nares ir kitos Europos kultūros konvencija pasirašiusios valstybės, šios Konvencijos signatarės,

laikydamosi nuomonės, kad Europos Tarybos tikslas yra pasiekti didesnes vienybes tarp savo narių;

susirupinusios dėl brutalaus žiurovų elgesio per sporto varžybas, o ypač per futbolo rungtynes, ir dėl tokio elgesio pasekmių;

suprasdamos, jog ši problema gali kelti gresmę Europos Tarybos Ministrų komiteto Rezoliucijoje (76) 41, žinomoje kaip "Europos sporto visiems chartija", Ikuntytiems principams;

pabrėždamos svarbą sporto, o ypač, kadangi jos rengiamos dažnai, futbolo rungtynių tarp Europos nacionalinių rinkinių ir tarp klubų komandų. Inaša gerinant tarptautinį savitarpio supratimą;

atsižvelgdamos I tai, jog ir valdžios institucijoms, ir nepriklausomoms sporto organizacijoms tenka skirtinga, tačiau viena kita papildanti atsakomybė užkirsti kelia brutaliam žiurovų elgesiui, kadangi sporto organizacijos yra taip pat atsakingos už saugumą ir apskritai už tvarkingą savo organizuojamų varžybų eigą; taip pat atsižvelgdamos I tai, kad šios organizacijos turetu drauge siekti minetojo tikslo visais lygmenimis;

atsižvelgdamos I tai, jog brutalus elgesys dažnai yra platu atgarsl turintis socialinis reiškinys, kurio užuomazgos dažniausiai yra ne sporte, o sportas dažnai tampa jo prasiveržimo vieta;

nusprendusios imtis bendru ir vieningu veiksmu žiurovų brutalaus elgesio per sporto varžybas problemai kontroliuoti ir spresti,

s u s i t a r e:

1 straipsnis. Konvencijos tikslas

1. Šalys, siekdamos išvengti brutalaus žiurovų elgesio per futbolo rungtynes ir jį kontroliuoti, Isipareigoja savo atitinkamu konstituciniu normu ribose imtis butinu veiksmu šios Konvencijos nuostatomis Igyvendinti.

2. Šios Konvencijos nuostatas Šalys taiko ir kitoms sporto šakoms bei sporto varžyboms, kuriose baiminamasi brutalaus žiurovų elgesio, jas atitinkamai pritaikius pagal tu sporto šakų ar sporto varžybų specifinius reikalavimus.

2 straipsnis. Veiksmu koordinavimas valstybiu viduje

Šalys derina savo vyriausybinii departamentu ir kitu valstybinių institucijų politika ir veiksmus, skirtus kovai su brutaliu žiurovų elgesiui, prireikus Isteigdamos koordinuojancias institucijas.

3 straipsnis. Priemonės

1. Šalys Isipareigoja užtikrinti, kad būtų parengtos ir įgyvendintos priemonės, skirtos užkirsti kelia brutaliam žiurovu elgesiui ir jį kontroliuoti, visu pirma stengdamosi:

- a) užtikrinti, kad ir stadionu prieigose, ir paciuose stadionuose, taip pat prie kelių, kuriais vyksta žiurovai, būtų pasitelkiamos pakankamos viešosios tvarkos palaikymo pajėgos, galincios užkirsti kelia galimiems brutalaus žiurovu elgesio protrukiams;
- b) sudaryti sąlygas policijos pajėgoms skirtingose vietovėse, kurios yra susijusios su rungtynėmis arba gali tapti su jomis susijusiomis, glaudžiai bendradarbiauti ir keistis reikiama informacija;
- c) taikyti ir prireikus priimti teises aktus, numatancius atitinkamas bausmes arba atitinkamais atvejais administracines priemones asmenims, pripažintiems kaltais dėl nusizengimu, susijusiu su brutaliu žiurovu elgesiu.

2. Šalys Isipareigoja skatinti tinkama sporto sirgaliu klubu veiklos organizavima ir ju nariu gera elgesl, taip pat tvarkdariu iš klubu nariu tarpo, kurie padetu valdyti žiurovus, teiktu jiems informacija rungtyniu metu ir lydetu sirgaliu grupes, vykstancias I svetimoje aikšteje vykstancias varžybas, skyrima.

3. Tiek, kiek teisiškai galima, Šalys, bendradarbiaudamos su klubais, organizuotomis sirgaliu grupemis ir kelioniu agenturomis, skatina organizuojamu išvyku I rungtynes koordinavima nuo pat išvykimo vietos, kad asmenims, galintiems sukelti riaušes, būtų neleista išvykti I rungtynes.

4. Šalys siekia užtikrinti, prireikus priimdamos reikiamus teises aktus, numatancius sankcijas už taisykliu nesilaikyma, arba kitais atitinkamais budais, kad tais atvejais, kai galimi brutalaus žiurovu elgesio protrukai, sporto organizacijos ir klubai, prireikus kartu su stadionu savininkais ir valdžios institucijomis, pagal valstybes Istatymuose apibrežta savo kompetencija imtusi praktiniu priemoniu stadionuose ir šalia ju užkirsti kelia brutaliam žiurovu elgesiui arba jį kontroliuoti, o visu pirma:

- a) garantuotu, kad stadionai būtų suprojektuoti ir pastatyti taip, kad būtų sudarytos sąlygos žiurovu saugumui laiduoti, juose nebūtų vietu, kuriose lengvai galetu kilti riaušes tarp žiurovu, būtų galima veiksmingai kontroliuoti minia, būtų lengvi reikiami barjerai ir užtvaros, ir galetu veikti apsaugos tarnybos ir policijos pajėgos;
- b) veiksmingai atskirtu varžovu komandu sirgalius, skirdami atvykstancios komandos sirgaliu grupems, juos lleidus I stadiona, atskiras tribunas;
- c) griežtai kontroliuojant bilietu pardavima užtikrintu, kad sirgaliai bus minetuoju budu atskirti, ir imtusi ypatingu atsargumo priemoniu prieš pat rungtyniu pradžia;
- d) jei tik teisiškai galima, pašalintu iš stadiono ar rungtyniu arba neleistu I juos patekti asmenims, kurie yra žinomi arba potencialus riaušiu sukelejai, arba yra apsvaige nuo alkoholio ar narkotiku;
- e) stadionuose lengtu efektyvia garsiakalbiu sistema pranešimams žiurovams skelbti ir pasirupintu, kad ji visais atvejais prireikus būtų naudojama, taip pat pasirupintu, kad žiurovai būtų aprupinami rungtyniu programomis ir kitais informaciniais leidiniais, tokiu budu skatinant žiurovus tinkamai elgtis;
- f) uždraustu žiurovams Isinešti I stadionus alkoholiniu gerimu; apribotu, o dar geriau – uždraustu prekyba alkoholiniais gerimais ir bet kokl ju platinima stadionuose ir užtikrintu, kad visi parduodami gerimai būtų pavojaus nekelianciuose induose;
- g) pasirupintu kontrole, siekiant užtikrinti, kad žiurovai nelsineštu I stadiona daiktu, kurie galetu būti panaudoti smurto veiksmams, taip pat petardu ir panašiu ltais;
- h) užtikrintu, kad prieš rungtynes ryšiu pareigunai aptartu su atitinkamomis valdžios institucijomis priemonės, kuriu reiketu imtis miniai kontroliuoti, kad nustatytos taisykles būtų įgyvendinamos bendrais suderintais veiksmais.

5. Šalys imasi reikiamu socialiniu ir švietimo priemoniu, atsižvelgdamos ir į potencialia žiniasklaidos svarbą, kad išvengtų su sportu susijusio smurto ir smurto sporte, visu pirma populiarindamos sporto idealą švietėjiškose ir kitokio pobūdžio kampanijose ir remdamos, ypač tarp jaunimo, garbingo žaidimo sampratą, siekdamos didinti tarpusavio pagarbą ir tarp žiurovų, ir tarp žaidėjų, taip pat skatindamos žmones vis aktyviau sportuoti.

4 straipsnis. Tarptautinis bendradarbiavimas

1. Šalys artimai bendradarbiauja šioje Konvencijoje numatytose srityse ir prireikus skatina tokį bendradarbiavimą tarp nacionaliniu sporto institucijų.

2. Prieš tarptautines klubų ir nacionaliniu rinkiniu rungtynes ar turnyrus Šalys paprašo atsakingų institucijų, ypač sporto organizacijų, nustatyti tas rungtynes, kuriose galimas brutalus žiurovų elgesys. Nustacius tokias rungtynes, jas rengiančios valstybės atsakingos institucijos surengia konsultacijas tarp atitinkamų susijusių instancijų. Tokios konsultacijos surengiamos kuo anksčiau ir ne vėliau kaip dvi savaites prieš rungtynes. Jose aptariamas pasirengimas rungtynėms ir apsaugos priemonės, kurių reikia imtis prieš rungtynes, jų metu ir po jų, įskaitant, jei reikia, ir šioje Konvencijoje nenurodytas priemonės.

5 straipsnis. Tvarkos pažeidėjų išaiškinimas ir nubaudimas

1. Šalys, gerbdamos egzistuojančią teisinę tvarką ir teismu nepriklausomumo principą, stengiasi užtikrinti, kad už smurto aktus ar kitokį nusikalstamą elgesį atsakingi žiurovai būtų identifikuoti ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn laikantis tinkamo teisinio proceso reikalavimų.

2. Prireikus, ypač išvykoje žaidžiančios komandos žiurovų atžvilgiu, Šalys, laikydamosi galiojančiu tarptautiniu susitarimu, svarsto:

- a) asmenu, sulaukytu dėl smurto veiksmu ar kitokiu nusikalstamo elgesio sporto varžybu metu, perdavimą valstybei, kurioje tie asmenys gyvena;
- b) galimybe siekti, kad būtų išduoti asmenys, įtariami smurtu ar kitokiu nusikalstamu elgesiu sporto varžybu metu;
- c) asmenu, nuteistu dėl smurto ar kitokio nusikalstamo elgesio sporto varžybu metu, perdavimą atlikti bausmė atitinkamoje šalyje.

6 straipsnis. Papildomos priemonės

1. Šalys įsipareigoja artimai bendradarbiauti su savo atitinkamomis nacionalinėmis sporto organizacijomis ir klubais, o prireikus - ir su stadionu savininkais, planuojant ir atliekant pakeitimus stadionu pastatuose, taip pat ir kitus pakeitimus, tarp jų stadiono lejumuose ir išėjimuose, butinus padidinti saugumą ir užkirsti kelią smurtui.

2. Prireikus atitinkamais atvejais Šalys įsipareigoja skatinti įdiegti reikalavimus, pagal kuriuos būtų atrenkami stadionai ir kuriais būtų skiriamas dėmesys žiurovų saugumui ir priemonėms žiurovų smurtui išvengti, sistema, ypač tiems stadionams, kuriuose vyksta rungtynes, galinčios pritraukti dideles ir nevaldomas žmonių minias.

3. Šalys įsipareigoja skatinti savo nacionalines sporto organizacijas reguliariai peržiūrėti savo nuostatus, kad būtų kontroliuojami veiksniai, kurie galėtų tapti brutalaus žiurovų arba žaidėjų elgesio protrukio priežastimi.

7 straipsnis. Informacijos teikimas

Kiekviena Šalis pateikia Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui viena iš oficialių Europos Tarybos kalbų visa reikiama informacija apie teises ir kitokias priemones, kurių ji emesi, siekdama laikytis šios Konvencijos reikalavimų futbolo ar kitu sporto šaku atžvilgiu.

8 straipsnis. Nuolatinis komitetas

1. Šios Konvencijos tikslams Igyvendinti Isteigiamas Nuolatinis komitetas.
2. Kiekvienai Šaliai Nuolatiniam komitete gali atstovauti vienas ar daugiau delegatu. Kiekvienai Šaliai suteikiama vieno balso teise.
4. Dalyvauti Komitete stebetojo teisėmis gali bet kuri Europos Tarybos valstybe nare arba valstybe, neprisijungusi prie šios Konvencijos, tačiau pasirašiusi Europos kultūros konvencija.
5. Nuolatinis komitetas vienbalsiu sprendimu gali pakviesti bet kurios valstybes, kuri nera Europos Tarybos nare ir nera pasirašiusi šios Konvencijos, taip pat bet kurios suinteresuotos sporto organizacijos atstovus buti stebetojais viename ar keliuose jo posedžiuose.
6. Nuolatinio komiteto posedžius šaukia Europos Tarybos Generalinis Sekretorius. Pirmasis Komiteto susirinkimas sušaukiamas per vienerius metus po Konvencijos Isigaliojimo. Veliiau jo posedžiai rengiami ne reciau kaip karta per metus. Be to, jo posedžiai rengiami ir tais atvejais, kai to pareikalauja Šaliu dauguma.
7. Šaliu dauguma sudaro Nuolatinio komiteto posedžiams reikalinga kvoruma.
8. Laikydamasis šios Konvencijos nuostatu, Nuolatinis komitetas parengia ir bendru sutarimu priima savo darbo tvarkos taisykles.

9 straipsnis

1. Nuolatinis komitetas stebi, kaip taikoma ši Konvencija. Visu pirma, jis gali:
  - a) nuolat peržiureti Konvencijos nuostatas ir nagrinėti reikiamus pakeitimus;
  - b) konsultuotis su atitinkamomis sporto organizacijomis;
  - c) teikti Šalims rekomendacijas del priemoniu šios Konvencijos tikslams Igyvendinti;
  - d) rekomenduoti, koku tinkamu priemone reiketu imtis visuomenei nuolat informuoti apie pagal šia Konvencija vykdoma veikla;
  - e) teikti rekomendacijas Ministru komitetui del valstybiu, ne Europos Tarybos nariu, kurios galetu buti pakviestos prisijungti prie šios Konvencijos;
  - f) teikti pasiulymus šios Konvencijos veiksmingumui didinti.
2. Vykdydamas savo funkcijas Nuolatinis komitetas gali savo iniciatyva rengti ekspertu grupiu susitikimus.

10 straipsnis

Po kiekvieno posedžio Nuolatinis komitetas pateikia Europos Tarybos Ministru komitetui ataskaita apie savo darba ir Konvencijos veikima.

11 straipsnis. Pataisos

1. Pataisas šiai Konvencijai gali siulyti viena iš jos Šaliu, Europos Tarybos Ministru komitetas arba Nuolatinis komitetas.
2. Apie visas siulomas pataisas Europos Tarybos Generalinis Sekretorius praneša Europos Tarybos valstybems narems, kitoms Europos kultūros konvencija pasirašiusioms valstybems, ir kiekvienai kitai valstybei, kuri nera Europos Tarybos nare, tačiau yra prisijungusi arba pakviesta prisijungti prie šios Konvencijos pagal 14 straipsnio nuostatas.
3. Apie kiekviena Konvencijos Šalies arba Ministru komitetui siuloma pataisa Nuolatiniam komitetui turi buti pranešta ne veliau kaip du menesiai iki posedžio, kuriame ji bus svarstoma. Nuolatinis komitetas pateikia Ministru komitetui savo nuomone apie siuloma pataisa, jei butina, prieš tai pasikonsultaves su atitinkamomis sporto organizacijomis.

4. Ministru komitetas, apsvarstes pasiulyta pataisa ir Nuolatinio komiteto pateikta nuomone, gali pataisa priimti.
5. Kiekvienos Ministru komiteto priimtos pataisos tekstas pagal šio straipsnio 4 punkta turi būti pateiktas visoms Šalims ju sutikimui.
6. Visos pagal šio straipsnio 4 punkta priimtos pataisos Isigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus vienam mėnesiui po to, kai visos šalys informuoja Generalinį Sekretorių apie tai, jog sutinka su pataisomis.

Baigiamosios nuostatos

12 straipsnis

1. Ši Konvencija pateikiama pasirašyti Europos Tarybos valstybėms narems ir kitoms prie Europos kultūros konvencijos prisijungusioms valstybėms. Jos gali išreikšti savo sutikimą Isipareigoti:

- a) pasirašymu be sąlygos ratifikuoti, priimti arba patvirtinti;
- b) pasirašymu, Isigaliojanciu tik po Konvencijos ratifikavimo, priemimo arba patvirtinimo, o vėliau - ratifikavimo, priemimo arba patvirtinimo procedūra.

2. Ratifikacijos, priemimo arba patvirtinimo dokumentai atiduodami deponuoti Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui.

13 straipsnis

1. Konvencija Isigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus vienam mėnesiui po to, kai trys Europos Tarybos valstybės narems pareiškia sutikimą Isipareigoti pagal šią Konvenciją pagal 12 straipsnio nuostatas.

2. Kiekvienos Konvencija pasirašiusios valstybės, vėliau pareiškusios sutikimą pagal ją Isipareigoti, atžvilgiu Konvencija Isigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus vienam mėnesiui po pasirašymo arba po ratifikacijos, priemimo arba patvirtinimo dokumentu deponavimo.

14 straipsnis

1. Šiai Konvencijai Isigaliojus, Europos Tarybos Ministru komitetas, pasitares su Konvencijos Šalimis, Europos Tarybos Statuto 20 straipsnio d dalyje numatytos daugumos sprendimu ir Ministru komiteto posėdžiuose turinciu teise dalyvauti Susitariančiuju Valstybiu atstovu vienbalsiu sprendimu gali pakviesti bet kuria valstybe, kuri nera Europos Tarybos nare, prisijungti prie Konvencijos.

2. Kiekvienos prie Konvencijos prisijungiancios valstybės atžvilgiu Konvencija Isigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus vienam mėnesiui po to, kai prisijungimo dokumentai atiduodami deponuoti Europos Tarybos generaliniam sekretoriui.

15 straipsnis

1. Kiekviena valstybe, pasirašydama arba pateikdama deponuoti ratifikacijos, priemimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentus, gali nurodyti teritorija ar teritorijas, kurioms ši Konvencija bus taikoma.

2. Kiekviena Šalis bet kada vėliau gali Europos Tarybos generaliniam sekretoriui skirtu pareiškimu išplesti šios Konvencijos taikyma bet kokiai kitai pareiškime nurodytai teritorijai. Tokios teritorijos atžvilgiu Konvencija Isigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus vienam mėnesiui po pareiškimo Iteikimo generaliniam sekretoriui.

3. Bet koks pagal aukšciau išdestytu dviejų pirmuju straipsnio daliu nuostatas pateiktas pareiškimas gali būti atšauktas bet kurios jame nurodytos teritorijos atžvilgiu pranešus apie tai generaliniam sekretoriui. Toks atšaukimas Isigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus šešiemis mėnesiams po to, kai Generalinis Sekretorius gauna tokl pranešima.

16 straipsnis

1. Kiekviena Šalis gali bet kada denonsuoti šia Konvencija, pranešdama apie tai Europos Tarybos generaliniam sekretoriui.

2. Toks denonsavimas įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus šešiams mėnesiams po to, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.

17 straipsnis

Europos Tarybos Generalinis Sekretorius Europos Tarybos valstybėms narems, kitoms prie Europos kultūros konvencijos prisijungusioms valstybėms, o taip pat visoms kitoms prie šios Konvencijos prisijungusioms valstybėms praneša apie:

- a) bet kokį Konvencijos pasirašymą pagal 12 straipsnį;
- b) ratifikacijos, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo pagal 12 arba 14 straipsnius dokumentu deponavimą;
- c) Konvencijos įsigaliojimo pagal 13 ir 14 straipsnius datą;
- d) bet kokią informaciją, išsiusta pagal 7 straipsnį;
- e) visą pagal 10 straipsnį parengtą atskaitą;
- f) visą siulomą pataisą ir visą pagal 11 straipsnį priimtą pataisą, o taip pat apie jų įsigaliojimo datą;
- g) visus pagal 15 straipsnį pateiktus pareiškimus;
- h) visus pagal 16 straipsnį pateiktus pranešimus ir denonsavimo įsigaliojimo datą.

Tai patvirtindami toliau nurodyti šalies piliečiai asmenys pasirašo šia Konvencija.

Priimta Strasbure 1985 m. rugpjūčio 19 dieną angli ir prancūzų kalbomis. Abu tekstai turi vienodą teisinę galią ir vienu egzemplioriumi deponuojami Europos Tarybos archyvuose. Europos Tarybos Generalinis Sekretorius perduoda patvirtintas kopijas visoms Europos Tarybos valstybėms narems, Europos kultūros konvencija pasirašiusioms valstybėms ir valstybėms, pakviestoms prisijungti prie šios Konvencijos.